

י ש י ב ו ת ה מ ל י א ה

הישיבה השבע-עשרה

ביום ט"ז במכת תשי"ז בשעה 10:00-12:30 בצהריים בבית החלוצות בירושלים.

הנוכחים: החברים האדונים בךחיים, בנעמי, הלקין, טורסיני (יורד), ייבין, כהן, פולוצקי, עגנון, ריבלין.
הכרהכבוד הא' סלושין.
החברים-היועצים האדונים אירמאי, ברגרין, לייבל, מירסקי, מלמד, פורת, שלי, שנהר.
המנהל האמרכלי הא' מנור.
חברי המזכירות המדעית האדונים איתן, דותן, מדן.
האדונים בךנון, ברקוביץ, פרץ וקלוזנר הצטרפו על היעדרם.

- סדר היום: א. דברי אזכרה לדוד שמעוני ז"ל
ב. אישור כולל של המונחים שבמילון למונחי האנטומיה
ג. מונחי המשפט (דיני שטרות) - הכרעה ואישור
ד. הצעות לבחירת חברים, חברים-יועצים וחברי-כבוד

א הא' כהן: כולנו עטופייגון מן האסון אשר קרנו, בהילקח משורתנו אחד המעולים שבנו, דוד שמעוני. ניטל ממנו חבר ותיק, ניטל משורר דגול, ניטל אדם יקר-לב ויפה מידות. לא כאן המקום להעריך את יצירתו הענפה ואת כלל מפעלו כסופר, כמורה ומחנך, כעסקן ציבורי בכמה מקצועות, שבכולם הצטיין ביושרו, בנאמנותו, במסירותו הרבה לעניין שעסק בו ולעם. אבדתנו היא אבדת כל העם, ולנו, לחברים בוועד הלשון ועכשיו באקדמיה, אבד אחד מן הכוחות הפעילים ביותר שבנו, שלצערנו מספרם לא רב. הוא היה מוכן תמיד לשתף פעולה, היה ער לכל שאלה, היה מקבל עליו כל שליחות שהיא לטובת המוסד. דעתו הייתה שקולה, מתונה וברורה. הוא ידע לעמוד על דעתו וגם ידע לוותר. הוא היה חבר טוב, נעים היה לעבוד אתו, נעים ליהנות מטהר לבו ומאצילות רוחו. פעולתו לשם הרחבת הלשון, דיוקה ושיפורתה, כחבר בהרבה ועדות, אין לשער ערכה. אין לשכוח עם זה גם תרומתו הרבה ללשון כמשורר בעל ניב משלו וצליל מיוחד שלו. בפשטות סגנונו ובאמיתיות ביטוי הוסיף על גמישותה של הלשון, על בהירותה ועל דקות צלילה.

זהו רק מעט מן המעט ממה שאפשר היה לאמור בשבחיו של חברנו היקר, שהלך ממנו קשה, קשה לדברי. הקרע, שנקרע בלב עם פטירתו, עודנו צועק מכאב ומחריש את כל המלים עליו. זכרו יעמוד לדורות עם שירתו, שירת אמת, ועם דמותו, דמות אדם ביקר.

ב. הא' טורסיני: המילון למונחי האנטומיה, שהוכן בעבודה של חמש עשרה שנה ע"י ועדה של ועד הלשון, ושהמונחים הכלולים בו אושרו ע"י ועד הלשון, נמסר לרפוס. בשם ועד המינוח אני מבקש שהמליאה תאשר את המונחים שבמילון זה כמונחים, היוצאים מטעם האקדמיה.

הא' אירמאי: הואיל ובמילון למונחי המכוננית יש סתירות לקביעות של ועדות אחרות, אני שואל שאלה עקרונית: כלום איראפשר לראות את מיוזמת המילונים לפני הרפסתם?

הא' בן-חיים: מילון זה נערך לפני שנים, ובשעתו נמסר כל החומר במיומה לכל החברים. הפעולה נעשתה בשלוש קריאות כדין.
הא' טור-סיני: העבודה החלה לפני שנים והאישור ניתן ע"י ועד הלשון. מי מתנגד לאישור המונחים שבמילון למונחי האנטומיה?

אין התנגדות; המונחים שבמילון למונחי האנטומיה אושרו כמונחים שנקבעו ע"י האקדמיה.

ג. הא' טור-סיני: אנו עוברים לדיון ברשימת המונחים של דיני שטרות, שהוכנו בידי הוועדה למונחי המשפט והובאו לפנינו ע"י ועד המינוח. לפי בקשתי הוכנה רשימה מיוחדת של המונחים השנויים במחלוקת. הרי המונחים הלועזיים וההצעות העבריות בצדם:

drawee 1	א. (מי) שהשטר נמשך עליו, נִמְשָׁךְ, מְשֻׁבָּאִי(?)
payee 2	(מי) שנפרע לו הפירעון, נִפְרָע(?)
indorsee 3	(מי) שהוסב לו השטר, נָסַב, מוֹסַבִּי(?)
transferee 4	(מי) שהועבר לו דבר, נִמְעָר, מְעָרָאִי(?)
assignee 5	(מי) שממחים אצלו, נִמְחָה, מְמָחָאִי(?)
alonge ב.	שָׁקַל, סָרַח, מְאַרְךָ(?)
to accept 1 ג.	קָבַל, תְּקַבֵּל, אֶקְבֹּל(?)
accepted bill 2	שטר ... (לפי ג 1)
acceptance 3	(לפי ג 1)
non-acceptance 4	אי ... (לפי ג 1) מאון בשטר, שטר טמאן
acceptor 5	(לפי ג 1)
acceptance for honour 6	(לפי ג 1)

אני מבקש מן הא' שלי, שיכביר מונחים אלה.

הא' שלי: השאלה הראשונה שבצריך עיון המובאת לפני המליאה היא הצורה העברית של שמות-התואר האנגליים, שסיומם ee והם מציינים מקבל פעולה. ברשימת מונחי המשפט שלפנינו — מונחים בדיני שטרות — מצויים מהם המישה שמות תואר, והם: drawee, payee, indorsee, transferee, assignee. אחרים כדוגמתם מצויים בחוקים אחרים, כגון obligee, consignee, bailee, mortgagee.

מה עניינם של המשת התארים שלפנינו?

שטר הליפין וכן שֶׁק (להבדיל משטר חוב) עשויים, כידוע, כך: ראובן, הרוצה לשלם כסף לשמעון, יכול ליתן בידו שטר או שֶׁק כתוב אל הבנק שיש לו לראובן חשבון בו, לאמור: נא, שלם לשמעון או לפקודתו מאה לירות. כתיבה זו נקראת באנגלית — to draw a bill; ראובן, עושה הפעולה — drawer; השטר, נושא הפעולה — drawn; הבנק, מקבל הפעולה — drawee. ועל דרך זו לענין הפירעון: הבנק המשלם — payor; השטר — paid; שמעון המקבל — payee.

בלשון הבנקאות והמסחר מקובל זה עשרות בשנים לומר ליצירת השטר כאמור לעיל — למשוך שטר או שֶׁק; ראובן הוא המושך, השטר — משוך, הבנק — הנמשך. וכן לפרוע את השטר, הבנק — פורע, השטר — פרוע, ושמעון — הנפרע.
"נפרע" מצוי במקורות, "נמשך" נתחדש בשעתו על דרך זו. ועדת מונחי המשפט אישרה מונחים אלה.

הוועדה נתקשתה בקביעת המונח למקבל הפעולה בפעולה הנקראת באנגלית to indorse the bill, שתרגומו המקובל בעברית – "להסב את השטר". זוהי פעולה של שמעון, הנפרע, שבמקום לחכות לפירעון השטר כשיגיע זמנו הוא מקדים ומעביר את השטר ליהודה במקום כסף שהוא צריך לשלם לו. הוא עושה זאת על ידי שהוא כותב על גב השטר "ליהודה" וחותם את שמו, או שהוא חותם (כמקובל) על הפֶּזֶק (in blank). כאן שמעון הוא המסב (indorser), השטר – מוסב (indorsed), אך יהודה (indorsee) מהו? – לפי סגנון ימי הביניים היו אומרים: "המוסב אליו" או "מי שהוסב אליו"; בימינו נתברר למנסחי החוק שצורה זו לא בלבד שהיא מכבירה, אלא עשויה גם לערפל ולגרום לאיבהנה. המנסחים תובעים במפגיע מונח טכני מיוחד לכך וקצרי. הוועדה נתלבטה בזה הרבה, ובאין בררה הציעה להשתמש גם כאן בנפעל ולומר – בשינוי מה – נָפְבּ. הוועדה יצאה בעניין זה בעקבות רש"י, שהניח בהפעיל "הפקיד" למקבל הפעולה את המונח "נפקד", כהשלמה לאיש המפקיד ולחפיץ המופקד.

בדרך זו ביקשה הוועדה לצאת גם ידי מקבלי הפעולה בפעלים transfer, שמשמעו העברת נכס מראובן לשמעון, וכן assign, שמשמעו המחאת זכות או נכס בכתב מראובן לשמעון. בראשון יהא ראובן – מעביר, הנכס – מועבר, ושמעון – הנעבר, בשני יהא ראובן – ממחה, הזכות – מומחה, ושמעון – נמחה.

עם כל הזרות הנשמעת מן "הנעבר" ובייחוד מן "הנמחה" חשבה הוועדה שזהו הרע במיעוטו, ואין זו המלה היחידה היוצאת בעברית, כבכל לשון אחרת, לכמה טעמים. אין צורות אלה נותנות מקום למעות, כיוון שלא ישמשו אלא כשם-תואר בלבד, ולא לפעולה (ראובן יכול לומר "אני הנמשך", אך לא "אני נמשכתי"), ולא ישמשו אלא כשמדובר בצדדים השונים שבשטר. והוא הדין בהעברה ובהמחאה.

ועד המינוח, ברוב דעות, פסל את השימוש בנפעל להידוש מונחים מעין אלה. הייתה גם הצעתו של פרופ' בנעט להוסיף אל הסביל סיומת –אי ולומר משוכאי, מועבראי, מומחאי, וכי'. הוועד לא קיבל הצעה זו.

אני מציע, שבבניין הקל ייפרע על כל פנים השימוש בנפעל לשם-תואר זה, על דרך נפרע, נרמו, נשרף. וכן יותר השימוש בנפעל לגבי הפעיל של הכפולים, על דרך נָפְבּ. ואילו לשאר תבוקש צורה קצרה מתאימה, לאו דווקא אחידה, ואם לא תימצא – יותר גם כאן השימוש בנפעל.

הא' סלושן מתנגד להרחבת דרך השימוש של "נפרע", "נפקד" על פעלים נוספים.

הא' איתן: אמסור פרטים מן הדיונים, שקדמו בוועדה למונחי המשפט ובוועד המינוח. הצעה לקבל בכל הסעיפים האלה את בינוני נפעל לציון מקבל הפעולה לא נתקבלה על דעת חברי ועד המינוח, אף על פי שיש במקורות שניים אלה: הנפרע והנפקד. אבל נדמה לי, שאלה הן צורות מיוחדות, שקשה להקיש מהן. "נפרע" פירושו קיבל פירעון, ואין כל חידוש בקביעת הבינוני "נפרע"=payee. וגם "נפקד" אפשר לפרש כ"ממונה על הפיקדון", שהרי יש קָבֵד במשמע "מנה". לא כן "נמשך" ושאר הצורות המוצעות. ההצעה השנייה הייתה של פרופ' בנעט, והיא לגזור מן הבינוני הפאסיבי שם חדש: מן מועבר – מועבראי, וכן מן משוך – משוכאי. הצעה שלישית הייתה להשתמש בבינוני הפאסיבי המתאים לפועל הנדון: הנמשך (במובן "מי שהשטר נמשך עליו"), המוסב, המועבר, המומחה. הייתה הצעה לומר "בעל" בצירוף שם-הפעולה: המשיכה וכי"ב.

הא' מלמד: מוטב "איש" בשימוש זה.

הא' איתן: אבל כאן יש חשש, שלא תהיה הכוונה ברורה: שמא "בעל־העברה" אינו אלא המעביר? בוועדה הוצעה גם הצורה המצויה בלשון ימי־הביניים "המועבר אליו" וכו', אבל היא נדחתה. ועד המינוח נטה לקבוע את הצורה "מי) שמועבר אליו" וכדו', אבל אנשי המשפט מתנגדים לצורה ארוכה זו.

הא' בנעט: לפי דעתי הצורות כמו "נמשך" אינן אפשריות ואינן טובונות. "נפקד", שהובא מרש"י, קשה להשתמש בו במשמע "מקבל פיקדון". יש למלה זו גם מובן משפטי אחר ("נכסי נפקדים"). לכן רצוי שלא לקבל את הנפעל הזה, אם אפשרי. עלינו למצוא צורה מתאימה יותר.

הא' בן־חיים: הא' שלי נימק בצורה ברורה ונאה מאוד את ההצעה לִפְתַח את הבינוני של הנפעל להבעת האיש, שבפעולה מסוימת מופנית אליו כגון: נעבר — מי שהועבר אליו דבר; הנשגר — מי ששוגר לו דבר, וכיו"ב. הצעה זו כבר עלתה פעמיים בדיוני הוועד למינוח ונדחתה פעמיים, ולדעתי בדיון נדחתה. אם אין המלים "נעבר" ו"נשגר" ממחישות למדוי את הזרות, שקביעה שרירותית וכוללנית זו עשויה ליצור בלשון, תבוא מלת "נמחה" במשמעות "מי שהוסחתה לו המאה" ותוכיח.

קביעה כוללנית של הבינוני הנפעל לתכלית האמורה, בין שהנפעל הוא הסביל של הפועל המביע את הפעולה הנדונה (הפקיד — הנפקד, הושיע — נושע) ובין שאיננו (המעביר — נעבר, המחה — נמחה) הוא חידוש נועז. אפילו נניה, שיש בחידוש זה תועלת־מה בטרמינולוגיה המקצועית, ברי לי, שאסור לה לאקדמיה, שתסמוך את ידה עליו, שמא יתפשט בלשון הכללית ויעורר בה מבוכה ומחומה. כבר קרה לו לוועד הלשון, שהידרש מלה לצורך מקצועי גרידא כדי להשיג גיוון מיוחד הדרוש לבעלי המקצועות, והלך החידוש ודחה מלה עברית כשרה ומדויקת. שכן לא הבין הקהל את דקדוקי ההבחנה והמיר את המלה המקורית והמושגת דורי דורות בחידוש בן יומי, שלא נתחדש אלא למטרה מקצועית בלבד. חובתנו להזהר לקיים: לפני עזר לא תתן מכשול.

הקהל ילמד גורה שווה: אם "נעבר" הוא מי שמעבירים לו, ו"נשגר" מי שמשגרים לו, הרי "נכתב" הוא מי שכותבים לו, "נשלם" הוא מי שמשלמים לו, "נעלם" הוא מי שמעלימים ממנו, ו"נברח" מי שמברחים לו, וכיו"ב.

דרך זו של קביעת הבינוני של נפעל לתכלית האמורה מעמיסה על הנפעל, מרובה התפקידים (בניין סביל, בניין חזר, דפוס לפועל עומד), תפקיד ג' וס' וחדש לחלוטין, ללא שרשים במסורת הלשון. תפקיד זה יתנגש בצורה קשה בתפקידיו אחרים של הנפעל, כמו, למשל: "נסב" (בהוראה החדשה: מי שמסבים לו שֶׁק) ו"נמחה".

כמה דרכים הוצעו להבעת העניין הנידון וכולן מכוונות יותר:

א. הוספת — אי אל הבינוני הפועל של הפועל הנידון. כגון: משוכאי, מועבראי, מוטחאי. כך מושגת הבעה אחידה ומדויקת של העניין הנידון, ומעלתה היא שאינה מפרסת קאטיגוריה דקדוקית שלמה. אולם הסרונה באוזניו הוא צלצולה של הצורה, ולפיכך אני מתקשה להמליץ עליה.

ב. השימוש במטבע שטבעו חכמינו בימי הביניים בהשפעת הלשון הערבית, היינו בינוני פעול בתוספת מלת היחס המתאימה. כגון: הנשלה אליו, המועבר אליו וכיו"ב. אמת, דרך זו אינה נוחה בלשונונו היום, היא לא נשתרשה מחוץ לתחום של הלשון המדעית, אך סבורני, שאנשי המשפט יוכלו להתרגל אליה. היא תישאר לעולם בגבולות טרמינולוגיה מקצועית, וזו מעלה גדולה בעיניי. גם המלים האנגליות המקבילות הן למדניות בדרך כלל והן למעשה יצירות מלאכותיות, ע"י העתקת אלמנט צרפתי אל הלשון האנגלית. באין בררה נכון אני להמליץ על הצעה זו.

ג. השימוש בבינוני הפעול של הפועל הנידון בלא תוספת של מלת-יחס. לדעתי מותר לומר "המועבר", במשמעות: (1) החפץ המועבר, (2) האיש שמעבירים לו; בדומה לנפקד שהוא: (1) החפץ שמפקדים (או פוקדים); (2) האיש שמפקדים (או פוקדים) אצלו, וכן הנגזל ועוד. הבינוני הפעול יכול לשמש גם כשאין המושא ישיר. למשל ישב על הארץ – הארץ נושבת. במקרה זה אין ההבחנה הדרושה בין "החפץ המועבר", ובין "האיש שמועבר לו החפץ". לפיכך מציע אני להשתמש בבינוני הפעול רק לגבי החפץ ופוסל אני דרך זו להבעת האיש שהפעולה מופנית אליו, אף שיש לשימוש זה שרשים במסורת הלשון.

ד. ניסוח החוק בלשון העברית בצורה שיהא אפשר לוותר על קביעת מלים מיוחדות לעניין הנידון. יש בלשון המשפט העברי הקדום מונחים, שאין להם מקבילים גמורים בלעז, כגון "עדים זוממים", "ממור", ההבחנה בין "עושה" ל"גול", מתרגמי מקורות המשפט העבריים ללעז מביעים את המונחים הנ"ל למלוא דיוקם, אמנם לא במלה אחת אלא ע"י ביטוי עקיף. כלום אי אפשר למנחסי המשפט העברי להשתחרר מן השעבוד הגמור לטרמינולוגיה האנגלית ולהביע אותו עניין עצמו בדרך עברית מקורית ע"י ביטוי, שלא יהא בן מלה אחת דווקא? אין לי ספק שדבר זה אפשרי הוא, אם יש "רצון טוב" לכך. כלום אי אפשר לומר "מי שהועבר לו", "אותו שהועבר לו" וכיו"ב? צאו וראו: לשון המשנה, שכל עיקרה לשון משפט מדויקת היא, נעשתה כדורות האחרונים מקור של השראה לסגנון הפרוזה האמנותית החדשה. לשון המשפט העברי המתחדש הולכת וזונחת מקור זה ומסמיכה עצמה, רובה ככולה, על הלעז, היא מתכוונת אליו ומכוונת בו. כלום רשאית האקדמיה לעודד תהליך זה? ההצעה לייחד את הבינוני של נפעל להבעת האיש שפעולה מסוימת מופנית אליו, מקורה ברצון להמציא אקוויוולנט עברי אחיד וקבוע ליסוד הלשוני האנגלי see, מפני שהאנגלית מביעה עניין זה ביסוד אחד, קבוע ואחיד. אילו התכוונו מציעי ההצעה לפי הגרמנית, ספק בעיניי, אם היינו מבקשים לייחד צורה אחת ויחידה לעניין הנידון.

אני מציע לדחות את ההצעה, שמר שלי הגישה בניסוח יפה כל כך, מפני שהיא מנוגדת למסורת הלשון.

הא' טוֹרְסִינִי: ההצעה לקבוע לעניין הגדון צורות פעול ומופעל אינה מתקבלת על דעתי. גם יצירת "נִפְּסֵה", כגון: משוכאי, קשה. payee הוא בעצם בינוני פעול צרפתי, ובו מוסף ee על השורש. הנפעל קשה פחות, מפני שאפשר לראות צורות אלו כקיצור: "הנמשך" במקום "הנמשך אליו", וזה אפשר בדוחק, אציע אפשרות אחרת: לעשות שם מן הבינוני הארמי. למשל: מן "משך" נאמר, ע"פ הבינוני הארמי, מְשִׁיךְ או מְשִׁיךְ, ויהיו לנו: המושך והמשוך, הפורע והפריע. דבר זה קשה יותר בפעלים, הבאים שלא בצורת קל. לא נוכל למצוא מיד פתרון לכול, ואין צורך לדעתי, לנהוג בכל המלים לפי שיטה אחת. לא הייתי רואה בזה רע, אילו היינו אוטורים: ה"מתמחה" וה"מתעבר", מן "מסב" הייתי בוחר בנפעל. למס' א1 אני מציע: משיך; למס' א2 פריע, למס' א3 נִסֹּב לֹאֵל מתעבר; לֹאֵל מתמחה.

הא' הַלְקִינְ: "אֵי" קשה לראותו מצטרף לגורות, הוֹן מל"ה. אבל לדעתי, מותר להוסיף "אֵי" לכל בינוני, בכל המונחים האלה עם ee בסוף אין פאסיב בלבד, אלא גם אקטיב, מתוך כך אני חושב שאם מחליטים על "אֵי", נוסף אותו לבינוני פועל מושכאי וכי, הצעה אחרת – להשתמש ב־ן בסוף כל מלה: מושכן וכי, ואפשרות שלישית להשתמש בצורה בלתי מצויה ע"פ "... הבן הילוד" ולומר מְשִׁיךְ וכי.

הא' רִיבְלִינְ: המפקיד והנפקד – אין לנו לשנותו. בנוגע לעניין בכללו יש להעיר,

שבערבית משמשת לגבי התובע תמיד מלת-היהם אלי, ולגבי הנתבע מלת-היהם עלי. לכן אני מציע שנוביא בחשבון: "משוך-אל" ו"משוך-על".

הא' כהן: יש לשאוף לבהירות. בכל ההצעות האלה יש קשיים. הנפעל הוא קשה חוץ מאשר בשתיים עד שלוש מלים. אין להעמיד על מלה אחת הוראות שונות זו מזו. גם בהתפעל יש קושי. אני מציע לקבל: המשוך עליו, המוסב אליו, המועבר אליו וכו'.

הא' ייבין: אינני סבור, שאפשר לקבל את הצעתו של פרופ' טורסיני. "פריע" או "עביר" הרי זה הנכס, שעשוי להיות מועבר וכיו"ב, וצורה זו כבר משמשת בחוק בכמה מלים. מכל ההצעות אני רואה את הנפעל כדרך המסתברת ביותר, ולעולם לא תהיה שום כפילות משמעות. כשמדברים על ה"נפרע" ברור, שמדברים על האדם ולא על השטר. אינני רואה שום קושי לומר "הנמחה", "המועבר אליו" — זה מסובל לשימוש יומיומי. הא' פולוצקי: בסורית אפשר לומר "מתפרענא". אני נוטה לקבלת הדפוס הערבי לפי הצעת הא' כהן, וכדאי לכתוב "המשוך-עליו" וכו' במקף. אני חושב, שבסגנון משפטי אי אפשר לסבול את הנפעל בשתי משמעויות: הנכס המועבר והאיש המועבר אליו. הא' ברגרין: יש פעול בתוספת יו"ד; שמיץ וכיו"ב, אלא שזה קשה מפני הריבוי. אבל — אי קרוב לזה.

הא' שנתה: אני רוצה להזכיר את המשקל "ינשוף", "ילקוט", ולפי זה אפשר לגזור: ינשוף, ינשוף.

הא' לייבל: ינשוף, ינשוף וכו'.

הא' טורסיני: חושב אני, שצורה זו איננה מן הנהוגות בלשון. והדרך, שאותה מציע הא' כהן "המועבר אליו וכו'" היא בוודאי כשרה דיבור הרגיל. אבל בתחום המשפט הולכים אנחנו בדרך הקיצור, והשאלה היא, אם גם כאן אפשר לכת בדרך הקיצור.

הא' בן-חיים: אם הועלתה הצעה חדשה, צריך לדון בה בוועדה. הא' טורסיני: מה שהציע הא' כהן אינה הצעה חדשה, ואין בכך כל חידוש בלשון.

הא' שלי: אני מבקש להקל באישור ולא להחמיר, שלא יהיה צורך להחזיר זאת לוועדה. מי שהועבר אליו — זו צורה, המכבירה בשעת ניסוח וגוררת אי-הבנה. הא' טורסיני: דעתי היא, שצריך למצוא צורה קצרה, ואני שואל, אם דעתכם היא, שאפשר להסתפק בנוהג בספרות, מבלי למצוא קיצור.

בעד ההצעה להשתמש בצורה "מי שהועבר אליו" הצביעו 3; נגדה — 4. ההצעה נדחתה.

הא' איתן: בוועדה נדונו שתי צורות: "מי שהועבר אליו", והיא נדחתה זה עתה; הצורה הקצרה יותר היא "המועבר אליו", ועליה יש להצביע לחוד. הא' טורסיני: מי חושב, שדרוש ביטוי בן מלה אחת?

בהצבעה בשאלה זו הצביעו 5 בעד, 2 נגד. ההצעה נתקבלה.

הא' טורסיני: מי חושב, שמן הפועל שבבניין קל אפשר לגזור תמיד צורת נפעל?

בהצבעה בשאלה זו הצביעו 3 בעד, 5 נגד.

הא' טורסיני: אילו נתקבלה הצעה זו, היינו אומרים "הנמשך" במקום "הנמשך עליו". לדעתי צריך לשמור על הבניין. להצעתו של טר כהן, לשמור על הנוהג בלשון

ולקבל את הביטוי המלא, אני מוסיף הערה, שאם לא תקבל הצעה אחרת, אפשר שיסכימו לדעה זו גם האחרים באין בררה.

הא' כהן: אינני פוסל את הקיימים כגון "נפרע", אבל אני נגד חידושים על דרך זו.

הא' טורסיני: מי סבור, שצריך להישאר בתחום הנוהג בלשון: "המועבר אליו" (אלא אם כן תימצא צורה קצרה, שיסכימו עליה)?

בהצבעה על שאלה זו הצביעו 5 בעד שימוש זה.

הא' טורסיני: איש אינו מתנגד לצורה הכשרה והקיימת בלשון, אך אנו מנסים למצוא צורה קצרה.

מי בעד ההצעה של שימוש בביניין נפעל לתכלית זו?

בהצבעה על שאלה זו הצביעו 3 בעד, 4-נגד.

הא' טורסיני: ההצעה "נמשוכי" היא הצעה הרשה, ואין להצביע עליה ללא דיון מוקדם.

מי בעד "משוכאי" וכד'?

בהצבעה לא הצביע איש בעד הצעה זו.

הא' טורסיני: לפי זה נתקבלה הצעתו של מר כהן, שיש לומר: "המועבר אליו" וכו'.

הא' טורסיני: השאלה השנייה שלפנינו היא כיצד להביע to accept. כלום אפשר להסתפק בפועל "קבל" או שיש אפשרות להבהין בין accept לבין receive? לדעתי אין להסכים לצורות: אקבל, תקבל, שקבל. הייתי מציע לחשוב על קבל-שזה מביע את רצון המקבל.

(יצאו מן הישיבה האדונים עגנון, ייבין, פולוצקי; ואין מניין)

הא' שלי: הפועל "נטל" מצוי בקשר לעניין אחר, במשמעות הרגילה: לקח.

הא' כהן: אני מציע לתרגם to accept - "אשרר" ע"ד "תכנן" מן "תכן".

הא' טורסיני: הפועל אשר פירושו קיים דבר, והוא אפילו ארמי מן שרר. "אשרר" בעברית מובנו יהיה לקבוע שהדבר שריר וקיים, ולעולם לא יוכל פועל כזה להביע קבלה ברצון.

הא' שלי: יש לנו צורך לתרגם to certify, שפירושו לאמת עובדות מסוימות, ומלה זו, אשר, שמורה לנו לצורך זה. נכון העיר הא' טורסיני, שאין כאן עניין של אישור. אני מציע "אקבל".

הא' הלקין: אפשר לומר "שרר" לעניין אחד, ו"אשרר" לעניין האחר.

הא' אירמאי: אולי נוכל ליצור על דרך "אשרר" מן השורש קבל "קבלל".

הא' בנעט: קבלה זו היא הסכמה, ולכן כדאי להשתמש בשורש סכס.

הא' בן-חיים: "הסכים ל..." זה דבר מקובל, אבל יש במקורות שימושים במובן אחר כגון: "הסכים" ואחריו מושא בלא מלתיחס.

הא' טורסיני: מתנגד אני בשימוש זה למלה "הסכס", שיש בה הוראות שונות בכיוון אחר.

הא' שלי: אני מציע "רצה".

הא' מלמד: אחת ההצעות של הוועדה היא "שקבל".

הא' טורסיני: לפי שעה אין לנו דרך אלא להשתמש במלה "קיבלי". אין לנו מניין להצבעה, ואין לקבל על רגל אחת. חושב אני, שהדבר צריך לחזור לוועדה.

הא' שלי: הבעיה השלישית — שלא הוכרעה בוועדה ובוועד המינוח הוא: כיצד נתרגם allonge, והוא נייר שמדביקים בשטר כדי להגדילו לשם חתימות נוספות? לזה רצינו לקרוא "שובל".

הא' טורסיני: "שובל" זהו החלק התחתון של בגדי אולי אפשר לקרוא ל-allonge "מפל".

הא' אירמאי: במונחי המכניקה נקבע למלה allonge מאָרד.

הא' כהן: אני מציע "פפח"

חברים אחדים מסכימים להצעה זו.

ד. לפי הצעת הא' טורסיני נבחרה ועדה שתדון בהצעת מועמדים לבחירות של חברים וחברים-יועצים. חבריה: הא' בן-חיים, הזו, טורסיני, ייבין, כהן, ריבלין.

הישיבה השמונה-עשרה

ביום י' באדר ב' תשי"ז בשעה 10:00-12:15 בצהריים ובשעה 3:30-5:45 אחר הצהריים בבית החלוצות בירושלים

הנוכחים: החברים האדונים בן-חיים, בנעט, הזו, טורסיני (יו"ר), ייבין, כהן,

עגנון (רק בישיבת אחר הצהריים), ריבלין, שירמן.

החברים-היועצים האדונים אורבך (רק בישיבת הבוקר), אירמאי,

בורלא, בן-נון (רק בישיבת אחר הצהריים), לייבל (רק בישיבת אחר

הצהריים), מלמד (רק בישיבת אחר הצהריים), פריץ, שלי.

חברי המזכירות המדעית האדונים איתן, דותן, מדן.

האדונים ברגרין, וויסלכסקי, פולוצקי הצטרפו על היעדרם. החברים האדונים

גינזבורג, הלקין, ליברמן, קוטשר, שניאור והחבריה-יועץ הא' יגון נמצאים

בחוץ-לארץ.

סדר היום: א. דינים-זהשבונו של הוועדים

ב. דין-חשבון והצעות של הוועדה להכנת בחירות חברים

ג. אישור כולל של המונחים שבמילון למונחי המלפונאות

ד. סיום הדיון במונחים של דיני השטרות ואישור רשימת המונחים

ה. דיון במונחים של דיני מכס ובלו ואישור רשימת המונחים

ישיבת הבוקר

א. הא' ייבין מוסר דין-חשבון של הוועד האמרכ"י:

עבודת הבניין החלה: המגרש יושר, והשבוע צריכים לצקת את יסודות הבניין.

דירת הכניף בתל-אביב הייתה כמעט בלתי אפשרית לעבודה. הצלחנו לשכור

דירה נוחה ברחוב כרמיה 11.

אנחנו גומרים את השנה בגירעון של למעלה מ-12.000 ל"י. הממשלה הבטיחה

להגדיל במידת מה את הקצבתה, אך לא כפי שביקשנו. הקצבת הממשלה תהיה בסך 40.000

ל"י. מן הסוכנות קיבלנו השנה 12.000 ל"י בלבד. מעכשיו אנו קשורים בהנהלת